

پان (پامپرک) - نسوار

پان پراک ماده ای است که به عنوان فوشبوکننده دهان و با اسامی مختلف مثل تائینیک، آدامسی، بی ال، بی تی، پان پراک، بزاق، نسوار، مست کننده، راجا، ناس بعداشتی یا فاربی، پان عربی، راجا عربی، پان پتی، کوپرهندوستان، ناس افغانی، دنان سفت کن، ملوان زبل، پان اسفنج، پان چایی، سرخال کننده، سیکارپرس، ناس کابلی، ویتامین و غیره عرضه می شود. ماده ای سبز رنگ است که در ظاهر گیاهی به نظر می رسد، اما افزودنی های خطرناک زیادهای دیگری نیز دارد. این ماده از برگ تنباکوی خشک شده تهیه می شود و فروشندگان پس از کوبیدن، آن را با موادی مفلوط کرده و پخش می کنند.

عوارض کوتاه مدت : سرگیجه، سردرد، تهوع، از دست دادن تعادل حرکتی و رفتاری، ایثار حرکات غیرطبیعی در پشیم، دنان قروچه، اختلال در خواب، وابستگی روحی روانی، لرزش، تغییرات فشارخون و ضربان قلب و...
عوارض بلند مدت: بی خوابی، عدم تعادل رفتاری، زود رنی، اختلالات تمرکز، اختلالات رفتاری، تأثیر بر مفه، بیماری های دهانی، سرطان منفره، اختلالات و سرطان روده ی بزرگ و نارسایی های کلیوی و همچنین سرطان لثه می شود.

انواع مواد مفر جرید

در دهه های اخیر، مواد مفر جریدی به وجود آمده که می توانند برای جامعه و فرزندان ما خطرناک باشند. اعتیاد به مواد مفر ممکن است از مصرف تقریبی مواد در موقعیت های اجتماعی شروع شود و به تدریج به یک امر عاری تبدیل شود. مواد مفر جرید از ترکیب مواد مختلف به وجود آمده و اثرات مفری را برای مصرف کنندگان ایثار کرده اند. در کشور حدود ۱۵ نوع از این مواد مفر جرید شناسایی شده است که شامل: بومزای، دسمال، کروکودیل، غبار میمون، سورپه، قات، کمیکال، کیت کت، اسپایس، فلاکا، فتانیل، ترنگ، C-B2، کتامین و بتل کتامین و کی-۲

کروکودیل:

یک ماده مفر ترکیبی که از کترین به دست می آید و ابتدا در روسیه شایع شد. این ماده بسیار اعتیادآور است و می تواند به زخم های باز، عفونت پوستی، قطع عضو و مشکلات جسمی و ذهنی دیگر منجر شود.

غبار میمون:

غبار میمون نام فبیانی ماده ای شیمیایی به نام آلفا - پیرولیدینونیتروفون است که در دسته ای از ترکیبات به نام کاتینون های مصنوعی با اثرات مشابه آتقتمین ها است. می تواند به افزایش هوشیاری، افزایش معاشرت، ایثار توهامات و اختلال در عملکرد حرکتی و گفتاری منجر شود. این ماده به صورت

پودر سفید یا قهوه ای، کریستال های شیشه، قرص یا کپسول وجود دارد و از طریق استنشاق، دود کردن، تزریق (بسیار خطرناک تر از سایر روش های مصرف) و فوراکی مصرف میشود.

فلاکا یا زامبی:

مصرف فلاکا به صورت استنشاق، تزریق، دود کردن، فوره شدن و استنشاق صورت می گیرد. برای حصول از حداکثر لذت، افراد اغلب از دستگاه های سیگار الکترونیکی استفاده می کنند. متأسفانه مصرف این ماده می تواند به مسمومیت شدید و در برخی موارد مرگ منجر شود همچنین اثرات پارانویایی دارد که ممکن به جرایم و فشنونت منجر شود.

بونزای:

یک ماده روان گردان گیاهی که می تواند اثرات کواکائین و ماری جوانا را ترکیب کند. مصرف آن می تواند به افزایش فشارخون، توهم، تعریق و سردرد منجر شود.

انواع مواد مفر های جرید به دلیل اثرات مشرب و اعتیادآوری قوی خود، تهدید جدی برای جوانان و جامعه به شمار می روند. اطلاعات و آگاهی از این مواد و پیام رسانی مناسب در فصوص فطرات آن ها می تواند به جلوگیری از مصرف و اعتیاد افراد کمک کند. پس متما اطلاعات لازم را کسب کنید و از هرگونه مواد مفر جرید و قدیم دوری کنید.

واحد تحقیق و توسعه معاونت غذا و دارو

تهیه و ترویج: دکتر سهیلا نفیوان

تلفن ۱۹۰ آماده پاسخگویی به سوالات شما در زمینه دارویی، مسمومیت ها و مواد غذایی

میباشد.

شماره تماس: ۳۱۳۲۵۹۰۸

شماره پیامک: ۱۰۰۰۳۴۱۲۱۰۵۶۲۰

Email:vcfd@kmu.ac.ir
Website : www.vfd.kmu.ac.ir

معاونت غذا و دارو

دفتر تحقیق و توسعه

تابستان ۱۴۰۵

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمان

آشنایی با مواد مخدر و اعتیاد آور

به نام خدا

تبارت مواد مفرد و اعتیادآور با گردش مالی بیش از دو هزار میلیارد دلار در سال، یکی از سودآورترین تجارت‌های جهانی بشمار می‌رود. بدیهی است دست اندرکاران این تجارت و قاچاقچیان برای بدست آوردن بازار فروش بهتر، هر روز از روش‌های جدیدی استفاده می‌کنند. از جمله تغییر در نوع و الگوی مصرف مواد اعتیادآور که این موضوع بیاکنگر لزوم آگاهی و آشنایی هر چه بیشتر افراد جامعه با این مواد و عوارض آنها می‌باشد.

مواد روان‌گردان چهار دسته هستند:

1 آرام بخش یا Depressant

این مواد مفرد واکنش‌های مغز را آهسته می‌کنند و اثرات آن‌ها عبارتند از: کم شدن سرعت تنفس، کاهش فشار خون، خواب‌آور بودن و کم شدن ضربان قلب. مانند: تریاک، هروئین و مورفین

2 محرک یا stimulant

این مواد به سیستم عصبی سرعت می‌دهند و اثرات آن‌ها عبارت است از: بیشتر شدن سرعت تنفس و ضربان قلب، افزایش فشار خون و جلوگیری از خواب. مانند: کوکائین و نیکوتین

3 توهمزا یا hallucinogen

این مواد مفرد باعث حالت هذیان در فرد می‌شود و آثار آن این است که فرد حافظه خود را از دست می‌دهد، دچار لرزش می‌شود و افلاک او عوض می‌شود. مانند: lsd- pcip

4 استنشاقی یا inhalant

این مواد مفرد به روش کشیدن مصرف می‌شوند و باعث آهسته شدن فرآیند مغز و بیشتر شدن ضربان قلب و سردرد می‌شود. مانند: ماریجوانا و مشیش

مشیش (گراس، علف)

شکل ظاهری: به صورت تکه‌های جامد از رزین گیاه شاهدانه و با رنگ‌های قهوه‌ای یا مشکی است.

نحوه استعمال: ۱) به صورت دود کردن با سیگار، همراه سیگار برگ و همراه با پیپ و یا قلیان ۲) پختن آن و مصرف به‌همراه غذا ۳) پرفی افراد همراه با پای نیز دم می‌کنند.

اثرات آنی: ریلکس کننده، مواس شتوایی و یا بینایی (به فصوص رنگ‌ها) قوی‌تر می‌گردند، اشتهاآور، فرد هراف و یا منزوی می‌گردد، واکنش به محرک‌ها کند می‌شود، دقیقه‌ها طولانی شده، زمان دیر می‌گذرد و اجسام عادی عجیب به نظر می‌رسد.

فطرات کوتاه مدت: احساس سردرگمی، اضطراب، هراس، بدگمانی، توانایی یا رگیری کاهش می‌یابد و هماهنگی حرکات مقل می‌شود.

فطرات دراز مدت: پارانوئید، اسکیزوفرنی، جنون، روان‌پریشی، افسردگی و اضطراب، استعمال آن همراه با سیگار سبب آسیب جری به ریه‌ها می‌گردد.

هروئین

هروئین یکی از انواع مواد مفرد است که از گیاه فشنافش به دست می‌آید و به صورت پودر سفید مایل به خاکستری، زرد یا حتی قهوه‌ای به صورت دانه‌دانه یا یک صمغ تیره پسنده قهوه‌ای می‌باشد. هروئین به شکل تزریق به رگ یا عضلات و استنشاق مصرف می‌شود.

فطرات: بسیار اعتیادآور است. استعمال بیش از حد آن تنفس را متوقف کرده و سبب مرگ می‌شود. همچنین چون با مادی مثل کچ، آرد، تالک و غیره ترکیب می‌گردد، استعمال تزریقی آن سبب ایجاد حساسیت در بدن و فارش شدید می‌شود. هیانیت، ایرز، صدمه به قلب و عروق، مشکل فونی، عفونت، هموروئید و سوءتغذیه آسیب به کبد و کلیه از دیگر عوارض جبران ناپذیر این ماده ی اعتیادآور است.

ماریجوانا یا گل

کل، کراس، مریان، علف، ماری، نام گل فشک گیاه شاهزانه است و نام آن به انگلیسی Cannabis می‌باشد. که از آن به عنوان محرک و داروی روانگردان طبیعی استفاده می‌گردد و در بین مصرف کنندگان در ایران بیشتر با نام ماری یا مریان شناخته شده است. نحوه استعمال مانند مشیش است.

فطرات: بدگمانی و بی اعتمادی، آسیب به ریه‌ها، سرخه و عفونت مجاری تنفسی، برونشیت.

کوکائین

کوکائین پوری سفید، نرم، شفاف، کریستالی شکل با طعم تلخ است که از برگ‌های بوته گیاهی به نام "اریندروکسیلون کوکا" که از گیاهان بومی آمریکای جنوبی می‌باشد، استخراج می‌شود. کوکائین از جمله مواد محرک و بسیار قوی است که مستقیماً بر مغز اثر گذاشته و سرفوشی فراوان ایجاد می‌کند.

فطرات: کوکائین باعث می‌شود که رگ‌های فونی تنگ شوند و جریان خون در آن‌ها به سستی صورت گیرد. از آنها که کوکائین را معمولاً از راه بینی به داخل بدن وارد می‌کنند، به پره میانی بینی آسیب می‌رساند و در آن مفره ایجاد کند. کوکائین ممکن است که با اولین بار مصرف فرد را دچار سکته قلب کند. همچنین این ماده به ریه آسیب می‌رساند و در دراز مدت سبب پارانوئید، توهم، فشونت و کاهش وزن می‌گردد. همچنین به مغز و قلب آسیب جری می‌رساند.

کبراک

ماده‌ای است که بین دو شکل شیمیایی کوکائین قرار دارد و چون هنوز فرآیند شیمیایی کامل برای تهیه فرم آزاد کوکائین روی آن صورت نگرفته، ارزان‌تر از کوکائین می‌باشد. عوارض آن مانند کوکائین است.

آکستازی

آکستازی یا MDMA یک ماده صنعتی تحریک کننده سیستم اعصاب است که از نظر شیمیایی شبیه داروی محرک مغزی آمتامین و ماده توهم زای اسکالین می‌باشد. به صورت قرص یا کپسول و فوراکی می‌باشد.

فطرات: مصرف کننده را دچار گرمازدگی در اثر افزایش شدید دمای بدن کند و فرد بعد از مصرف آن آب و مایعات بسیار زیادی مینوشد و همین موضوع تعادل سریم خون را بهم بزند که این موضوع باعث تورم اعضای مختلف بدن مانند مغز می‌شود. یک یا دو روز بعد از مصرف ممکن است فرد دچار افسردگی شدید شود. علاوه بر این این مواد روی مغز، کبد و کلیه تاثیر جری می‌گذارد و باعث توهم زیاد در فرد خواهد شد.

مت‌آمتامین یا شیشه

یک محرک قوی سیستم عصبی مرکزی با پتانسیل اعتیادآوری است که برای اهداف تفریحی به‌طور گسترده مورد سو مصرف قرار می‌گیرد. مت‌آمتامین برای درمان فط دوم اختلال کم‌توجهی بیش‌فعالی و فاقی‌های مزمن، به صورت مفرد در پزشکی کاربرد دارد.

فطرات: در مصارف ابتدایی و دوزهای کم، مت‌آمتامین با تحریک گیرنده‌های مغز باعث افزایش انرژی، تمرکز، سرفوشی، کاهش اشتها و بی‌فوابی در فرد می‌شود اما در دوزهای بالا می‌تواند عوارض فطرنالی مانند تشنج، فونریزی مغزی و روان‌پریشی را ایجاد کند. همچنین مصرف طولانی مدت مت‌آمتامین عواقب جسمی، روانی، و اجتماعی بسیاری را برای مصرف‌کنندگان در پی دارد.

ال اس دی

این کلمه مشتق LYSERGIC-ACID-DIETHYLAMIDE است. یکی از فطرات‌ترین مواد توهم زای جهان است که ممکن است شما بعد از مصرف آن به حالت عادی بازنگردید و اثرات آن می‌تواند شامل احساس فوشی، خارج شدن روح از بدن، افزایش حس فلاقیت، حل مسئله، کشف یک حرف، توهم و تفریبات عرفانی باشد. از سوی دیگر، اثرات ناشی از مصرف ال اس دی می‌تواند شبیه به یک کابوس باشد. فرد ممکن است دچار حس جنون و روان‌پریشی شود. همچنین، ممکن است ترس شدید، کژپنداری و حس مردن را تجربه کند.